

УЗАГАЛЬНЕНИЙ ВИСНОВОК
про кінцеві результати виконання
Загальнодержавної цільової програми розвитку водного господарства та
екологічного оздоровлення басейну річки Дніпро на період до 2021 року
(далі – Програма)

(Програма затверджена Законом України від 24.05.2012 № 4836)

Державний замовник

Міністерство екології та природних ресурсів України*, Державне агентство водних ресурсів України.

Виконавці Програми

Міністерство надзвичайних ситуацій України*, Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України*, Міністерство аграрної політики та продовольства України*, Міністерство енергетики та вугільної промисловості України*, Державне агентство України з управління державними корпоративними правами та майном*, Державне агентство земельних ресурсів України*, Державне агентство рибного господарства України, Національна академія наук України, Національна академія аграрних наук України, обласні державні адміністрації.

**Назва державного замовника та виконавців Програми згідно Закону України від 24.05.2012 № 4836 «Про Загальнодержавну цільову програму розвитку водного господарства та екологічного оздоровлення басейну річки Дніпро на період до 2021 року».*

Підстава до складання узагальненого висновку

Відповідно до вимоги статті 14 Закону України «Про державні цільові програми» та пункту 48 Порядку розроблення та виконання державних цільових програм, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 31.01.2007 № 106 (далі – Порядок).

Мета Програми та результати її досягнення

Метою Програми є визначення основних напрямів державної політики у сфері водного господарства для задоволення потреби населення і галузей національної економіки у водних ресурсах, збереження і відтворення водних ресурсів, впровадження системи інтегрованого управління водними ресурсами за басейновим принципом, відновлення ролі меліорованих земель у продовольчому та ресурсному забезпеченні держави, оптимізація водоспоживання, запобігання та ліквідація наслідків шкідливої дії вод.

Фінансування Програми

Загальний обсяг фінансування Програми за період 2013-2021 роки, наведений у таблиці відповідно до звітної інформації надісланої Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України:

Джерела фінансування	Обсяг фінансування (тис. грн.)		Відсоток виконання
	передбачено Програмою	фактично профінансовано	
Державний бюджет	21 029 030,00	19 274 129,58	91,6%
Місцеві бюджети	9 294 230,00	2 577 225,85	27,7%
Інші джерела	16 155 200,00	5 660 559,92	35,0%
Усього:	46 478 460,00	27 511 915,35	59,2%

ДОКУМЕНТ СЕД Мінекономіки АСКОД

Мінекономіки

Підписувач **Соболев Олексій Дмитрович**
Сертифікат **3FAA9288358EC0030400000000CB350033FFB000**
Дійсний з **27.01.2023 0:00:00** по **26.01.2025 23:59:59**

3033-06/26358-03 від 05.06.2023 23:46

У поданих звітних матеріалах відсутній узагальнений висновок Міністерства фінансів України про кінцеві результати виконання Програми, в частині використання бюджетних коштів, що позбавляє можливості здійснити оцінку їх використання (пункт 48 Порядку).

Інформація щодо використання коштів наведена лише за інформацією, наданою Держводагентством, а не всіма виконавцями Програми.

Виконання заходів і завдань Програми (за інформацією державного замовника)

Аналіз заключного звіту про кінцеві результати виконання Програми дає підстави стверджувати, що завдання та заходи були виконані не в повному обсязі, або не виконувались взагалі.

Програмою було передбачено виконання 27 завдань в рамках 6 напрямів, з яких виконано не в повному обсязі – 19 завдань, або 70,4% від передбаченого Програмою; не виконано – 8 завдань, або 29,6% від затвердженого Програмою.

Стан виконання завдань Програми, за інформацією державного замовника, наведено у таблиці:

№ п/п	Найменування завдання	Найменування показників виконання завдання	Одиниця виміру	План	Факт	% виконання
Забезпечення розвитку меліорації земель і поліпшення екологічного стану зрошуваних та осушених угідь, управління водними ресурсами						
1.	1. Утримання водогосподарсько-меліоративного комплексу	площа земель, на якій забезпечено гарантоване отримання врожаїв сільськогосподарських культур	тис. гектарів	27855,9	19248,21	69,2%
		кількість розробленої науково-технічної документації та нормативних актів	одиниць	107	10	9,3%
2.	2. Забезпечення сталого функціонування та екологічної безпеки меліоративних систем	площа земель, на якій проведена реконструкція інженерної інфраструктури зрошувальних систем	тис. гектарів	645,5	79,92	12,4%
		площа земель, на якій збудовані та реконструйовані системи крапельного зрошення	тис. гектарів	171,50	76,88	44,7%
		кількість придбаної поливної техніки	одиниць	7726	1113	14,4%
		площа земель, на якій проведена реконструкція інженерної інфраструктури осушувальних систем	тис. гектарів	195,20	58,75	30,1%
		кількість захищених сільських населених пунктів	одиниць	181	108	59,6%
3.	3. Удосконалення нормативно-правової бази та організаційної структури водогосподарського комплексу для забезпечення управління водними ресурсами і проведення моніторингу вод	кількість розроблених планів	одиниць	9	0	0%
		кількість здійснених заходів	одиниць	600	137	22,8%
		кількість проведених вимірювань показників якості води	тис. одиниць	1450	1066,39	73,5%
Першочергове забезпечення централізованим водопостачанням сільських населених пунктів, що користуються привізною водою						

4.	1. Спорудження систем питного водопостачання	протяжність групових водопроводів з розвідною мережею	кілометрів	726	163,80	22,5%
		кількість сільських населених пунктів, у яких збудовані та реконструйовані локальні водопроводи	одиниць	41	0	0%
5.	2. Забезпечення розвитку систем водовідведення	кількість сільських населених пунктів, у яких збудовані каналізаційні мережі і мережі водовідведення	одиниць	23	0	0%
6.	3. Удосконалення нормативно-правової бази та організаційної структури водогосподарського комплексу для забезпечення водопостачання і водовідведення у маловодних регіонах та територіях, де якість води не відповідає нормативам екологічної безпеки та санітарним нормам	кількість розроблених паспортів джерел та об'єктів водопостачання і водовідведення	одиниць	1060	20	1,8%
		потужність джерел підземних вод	тис. куб. метрів	141	5,60	3,9%
		кількість створених та реорганізованих виробничо-експлуатаційних баз	одиниць	40	0	0%
		кількість розробленої наукової документації та нормативно актів	одиниць	29	5	17,2%
Захист сільських населених пунктів і сільськогосподарських угідь від шкідливої дії вод						
7.	1. Будівництво, реконструкція та капітальний ремонт гідротехнічних споруд, захисних протиаводкових дамб, берегоукріплювальних споруд, розчищення та регулювання русел річок і водойм, відновлення і підтримання сприятливого гідрологічного режиму та санітарного стану річок і водойм	протяжність збудованих та реконструйованих берегоукріплювальних споруд	кілометрів	28,40	11,27	39,6%
		протяжність збудованих, реконструйованих та відремонтованих захисних протиаводкових дамб	кілометрів	30	9,82	32,7%
		протяжність розчищених та врегульованих русел річок і водойм	кілометрів	726,80	193,89	26,6%
		утримання та відновлення захисних гідротехнічних споруд на дніпровських водосховищах	кілометрів	201	10,20	5,1%
8.	2. Зменшення інтенсивності поверхневого стоку	площа урбанізованих сільських територій, на якій збудовані контурно-меліоративні системи	гектарів	82,40	2,80	3,4%
		площа земель, на якій заліснені прибережні захисні смуги, здійснені агротехнічні, агролісомеліоративні, протиерозійні заходи	гектарів	2578,0	932,94	36,2%
		відсоток створених (установлених) прибережних смуг вздовж річок і водойм	відсотків	100	38	38%
9.	3. Удосконалення організаційної структури водогосподарського	кількість проведених науково-дослідних робіт	одиниць	25	5	20%
		кількість проведених проектно-вишукувальних робіт	одиниць	746	96	12,8%

	комплексу для забезпечення захисту від шкідливої дії вод	кількість створених та реконструйованих виробничих баз	одиниць	18	0	0%
		кількість придбаних технічних засобів	одиниць	13	1	7,7%
		кількість реконструйованих споруд і введених в експлуатацію засобів вимірювання і обладнання для проведення гідрометеорологічних спостережень	одиниць	288	1	0,34%
Комплексний протипаводковий захист у басейнах річок Дністра, Пруту та Сірету						
10.	1. Будівництво та реконструкція дамб, берегоукріплювальних споруд та регулювання русел річок	протяжність збудованих дамб	кілометрів	200	7,27	3,6%
		протяжність збудованих та реконструйованих берегоукріплювальних споруд	кілометрів	85,40	3,17	3,7%
		протяжність врегульованих русел річок	кілометрів	323	26,72	8,3%
11.	2. Будівництво акумулювальних протипаводкових смостей у гірських та рівнинних частинах річок, польдерів та протипаводкових водосховищ	кількість збудованих протипаводкових смостей у гірських частинах річок	одиниць	10	0	0%
		кількість збудованих протипаводкових смостей у рівнинних частинах річок	одиниць	10	0	0%
		кількість збудованих польдерів	одиниць	7	0	0%
		кількість збудованих протипаводкових водосховищ	одиниць	7	0	0%
		кількість реконструйованих протипаводкових водосховищ	одиниць	9	0	0%
12.	3. Зменшення інтенсивності поверхневого стоку	площа земель, на якій проведена контурна меліорація, гектарів	одиниць	258,9	5	1,9%
		площа земель, на якій винесені в природу (на місцевості) водоохоронні зони та прибережні захисні смуги, гектарів	одиниць	3110,7	0	0%
		площа земель, на якій заліснені та залужені прибережні захисні смуги	гектарів	74,30	0	0%
		площа земель, на якій здійснені протиерозійні заходи	одиниць	436,70	0,05	0,06%
		кількість рибогосподарських ставків, на яких здійснені протипаводкові заходи	одиниць	12	0	0%
13.	4. Застосування сучасних методів прогнозування розвитку паводків, інформування населення про можливість виникнення паводків	кількість гідрометеорологічних постів, на яких впроваджені сучасні технічні засоби і технології	одиниць	68	25	36,7%
		кількість збудованих та реконструйованих гідрологічних постів	одиниць	28	24	85,7%
		площа земель, на якій оновлені топографічні карти	тис. кв. кілометрів	46	0,81	1,7%
		кількість складених топографічних карт	номенклатурних аркушів	1904	0	0%
		кількість здійснених заходів	одиниць	9	0	0%
14.	5. Будівництво та реконструкція	площа земель, на якій здійснені протизсувні заходи	гектарів	476,30	0	0%

	протизсувних і протиселевих споруд	кількість збудованих протиселевих споруд	одиниць	651	0	0%
		кількість відбудованих мостів	одиниць	3	1	33,3%
		протяжність збудованих та реконструйованих автомобільних доріг місцевого значення	кілометрів	62,1	13,51	21,7%
15.	6. Удосконалення організаційної структури водогосподарського комплексу для забезпечення протипаводкового захисту	кількість осіб, яких необхідно переселити із зон ризику використання земель у межах території можливого затоплення	осіб	15473	0	0%
		кількість водозаборів питного водопостачання, на яких проведені роботи із захисту	одиниць	3	0	0%
		кількість створених та реконструйованих виробничих баз	одиниць	53	0	0%
		кількість запроєктованих акумулювальних ємностей у комплексі з гідроелектростанціями	одиниць	16	0	0%
		відсоток визначених місць для встановлення об'єктів малої гідроенергетики	відсотків	69	0	0%
		кількість розробленої наукової документації	одиниць	341	0	0%
		кількість розроблених проєктів та проведених наукових досліджень	одиниць	56	0	0%
Комплексний протипаводковий захист у басейні р. Тиси у Закарпатській області						
16.	1. Будівництво та реконструкція дамб, берегоукріплювальних споруд і регулювання русел річок	протяжність збудованих, реконструйованих та відремонтованих дамб	кілометрів	461,10	13,98	3,0%
		протяжність збудованих та реконструйованих берегоукріплювальних споруд, кілометрів	кілометрів	90,90	18,38	20,2%
		протяжність розчищених та врегульованих русел річок і водойм	кілометрів	40	37,97	94,9%
		кількість збудованих, реконструйованих та відремонтованих гідротехнічних споруд	кілометрів	30	3	10%
17.	2. Будівництво акумулювальних протипаводкових ємностей у гірських та рівнинних частинах річок, польдерів та протипаводкових водосховищ	кількість збудованих протипаводкових польдерів	одиниць	5	0	0%
		кількість збудованих протипаводкових ємностей	одиниць	17	0	0%
		кількість реконструйованих водосховищ	одиниць	5	0	0%
18.	3. Удосконалення нормативно-правової бази та організаційної структури водогосподарського комплексу для забезпечення протипаводкового	кількість проведених науково-дослідних робіт	одиниць	27	13	48,1%
		кількість створених та реконструйованих виробничих баз	одиниць	19	0	0,0%
		кількість придбаних технічних засобів	одиниць	140	8	5,7%
		кількість створених та	одиниць	31	0	0%

	захисту	реконструйованих споруд				
		кількість осіб, яких необхідно переселити із зон ризику використання земель у межах території можливого затоплення	осіб	124	0	0%
		площа земель, на якій визначені зони можливого затоплення, гектарів	гектарів	31,40	0	0%
		відсоток створених (установлених) прибережних смуг вздовж річок і водойм	відсотків	100	13,20	13,2%
19.	4. Будівництво та реконструкція протизсувних і протиселевих споруд	площа земель, на якій здійснені протиерозійні заходи	гектарів	4349	0	0%
		кількість збудованих протиселевих споруд	одиниць	58	0	0%
20.	5. Удосконалення системи спостереження та прогнозування паводків	кількість створених та впроваджених вимірювачів	одиниць	1120	0	0%
Екологічне оздоровлення басейну річки Дніпро та поліпшення якості питної води						
21.	1. Упорядкування споруд водовідведення на об'єктах житлово-комунального господарства, господарських об'єктах, урбанізованих територіях	потужність очисних споруд водовідведення	тис. куб. метрів на добу	435	288,80	66,4%
		протяжність збудованих та реконструйованих каналізаційних мереж водовідведення	кілометрів	865	123,72	14,3%
		кількість розроблених галузевих науково-технічних та інвестиційних проєктів з демінералізації шахтних вод та зниження впливу на навколишнє природне середовище накопичувачів промислових відходів	одиниць	8	0	0%
		кількість розроблених місцевих інвестиційних проєктів з очищення фільтрату міських звалищ	одиниць	8	3	37,5%
		площа земель, на якій збудовані протиерозійні гідротехнічні споруди та здійснені агротехнічні протиерозійні заходи	тис. гектарів	47	0,05	0,1%
		площа земель, на якій здійснені заходи з консервації	тис. гектарів	815	0,04	0,04%
		кількість збудованих та реконструйованих споруд зливової каналізації	одиниць	35	4	11,4%
		протяжність мереж зливової каналізації	кілометрів	370	0,47	0,1%
22.	2. Забезпечення екологічно безпечного функціонування дніпровських водосховищ	кількість вселених дворічок рослиннідних та аборигенних риб	млн. штук	27	7,33	27,1%
23.	3. Запобігання забрудненню підземних вод	кількість спостережних пунктів, на яких проводиться моніторинг	одиниць	4095	0	0%

24.	4. Створення більш чистого виробництва, замкнених (безстічних) систем виробничого водопостачання, впровадження мало- і безводних технологій, забезпечення повторного використання стічних вод	потужність споруд оборотного водопостачання об'єктів господарювання	тис. куб. метрів на добу	597	0	0%
		кількість підприємств, на яких створені системи більш чистого виробництва	одиниць	192	4	2,1%
25.	5. Зменшення впливу радіоактивного забруднення на водні об'єкти у зонах відчуження і безумовного (обов'язкового) відселення	кількість споруд та меліоративних систем, на яких проведені ремонтно-відновлювальні роботи	одиниць	7	0	0%
26.	6. Відродження та підтримання сприятливого гідрологічного стану річок та водойм	відсоток створених (установлених) бережних смуг вздовж річок і водойм	відсотків	100	70,01	70,0%
		площа земель, на якій створені об'єкти природно-заповідного фонду	тис. гектарів	806	5,81	0,7%
27.	7. Удосконалення нормативно-правової бази та організаційної структури водогосподарського комплексу для забезпечення екологічного оздоровлення басейну р. Дніпра	кількість проведених науково-дослідних робіт	одиниць	53	2	3,7%
		кількість розроблених нормативних актів	одиниць	27	0	0,0%
		кількість створених баз даних для гео- інформаційної системи басейну р. Дніпра	одиниць	6	1	16,6%
		кількість обладнаних пунктів спостереження та аналітичних лабораторій транскордонного гідрологічного моніторингу і моніторингу якості вод	одиниць	13	0	0,0%
		кількість здійснених просвітницьких та інформаційних заходів	одиниць	165	0	0%
		кількість розроблених планів заходів з відновлення водних об'єктів	одиниць	80	53	66,2%

Слід зазначити, що затверджені Програмою обсяги фінансування за рахунок коштів державного бюджету частини заходів не потребували застосування програмно-цільового методу, а мали виконуватись в рамках реалізації функціональних повноважень органів виконавчої влади в межах коштів, які щорічно передбачалися на їх утримання, зокрема:

у межах напряму «Забезпечення розвитку меліорації земель і поліпшення екологічного стану зрошуваних та осушених угідь, управління водними ресурсами»: завдання 3, в частині заходів: «2) Розроблення планів управління річковими басейнами та водними ресурсами», «3) Зміцнення міжнародного співробітництва з питань раціонального використання і охорони транскордонних водних об'єктів»;

у межах напряму «Першочергове забезпечення централізованим водопостачанням сільських населених пунктів, що користуються привізною водою»: завдання 3, в частині заходу: «1) Проведення паспортизації джерел водопостачання та об'єктів водовідведення»;

у межах напряму «Комплексний протипаводковий захист у басейні річки Дністер, суббасейнів річок Пруту та Сірету району річкового басейну Дунай»: завдання 6, в частині заходу: «5) Підготовка експертних висновків щодо визначення гідроенергетичного потенціалу та місць для встановлення об'єктів малої гідроенергетики»;

у межах напряму «Екологічне оздоровлення басейну р. Дніпра та поліпшення якості питної води»: завдання 7, в частині заходу: «1) Розроблення науково-технічної та нормативно-правової бази (щодо показника - кількість розроблених нормативних актів)».

Разом з тим державним замовником жодного разу не було внесено зміни до Програми з метою коригування завдань та заходів, показників очікуваних результатів та обсягів фінансування, за результатами щорічних моніторингів про стан її виконання.

У звітних матеріалах відсутня інформація про результати виконання завдань та заходів Програми від інших виконавців, а саме: МНС*, Мінагрополітики, Держземагентство, Мінприроди*, Мінрегіон, Міненерговугілля*, НАНУ, НААНУ, Держрибагентство, Агентство держмайна України*, обласні державні адміністрації.

*Назва державного замовника та виконавців Програми згідно Закону України від 24.05.2012 № 4836 «Про Загальнодержавну цільову програму розвитку водного господарства та екологічного оздоровлення басейну річки Дніпро на період до 2021 року».

Оцінка ефективності виконання Програми

Оцінку ефективності виконання Програми **не надано**.

За інформацією Держводагентства у зв'язку з повномасштабним військовим вторгненням РФ в Україну та скороченням видатків за КПКВ 2707020 «Прикладні наукові та науково-технічні розробки, виконання робіт за державним замовленням у сфері розвитку водного господарства» **розрахунок оцінки ефективності реалізації Програми** відповідно до «Методики оцінки ефективності виконання Загальнодержавної цільової програми розвитку водного господарства та екологічного оздоровлення басейну річки Дніпро на період до 2021 року», затвердженої наказом Держводагентства від 19.11.2021 № 909, **не здійснено**.

Відповідність Програми Закону України «Про державні цільові програми» та Порядку

Програма за змістом частково не відповідає Закону України «Про державні цільові програми» і Порядку розроблення та виконання державних цільових програм, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 31.01.2007 № 106:

окремі заходи Програми в частині напряму «Першочергове забезпечення централізованим водопостачанням сільських населених пунктів, що користуються привізною водою» протягом 2013-2020 років передбачались до виконання в рамках Загальнодержавної цільової програми «Питна вода України» на 2011-2020 роки, затвердженої Законом України від 03.03.2005 № 2455-IV (в редакції Закону України від 20.10.2011 № 3933-VI);

затверджені Програмою обсяги фінансування за рахунок коштів державного бюджету частини заходів не потребували застосування програмно-цільового

методу, а мали виконуватись в рамках реалізації функціональних повноважень органів виконавчої влади в межах коштів, які щорічно передбачалися на їх утримання.

Довідково: Мінекономіки постійно звертало увагу державного замовника на зазначені порушення діючого законодавства у сфері розроблення та виконання державних цільових програм, під час проведення щорічного аналізу про стан виконання державних цільових програм. Проте зазначене залишилось поза увагою державного замовника.

Результати розгляду заключного звіту

Аналіз стану виконання Загальнодержавної цільової програми розвитку водного господарства та екологічного оздоровлення басейну річки Дніпро на період до 2021 року дає підстави стверджувати, що кінцева мета програми в повному обсязі **не досягнута**.

Окремі завдання та заходи Програми не потребували застосування програмно-цільового методу, як такі, що мали реалізовуватись в рамках виконання функціональних повноважень органів виконавчої влади.

Державним замовником:

жодного разу не була забезпечена ініціативна підготовка проекту нормативно-правового акту щодо внесення змін до Програми, в частині перейменування виконавців завдань та заходів, коригування показників та обсягів фінансування, виходячи із реальних можливостей місцевих бюджетні, а також інших джерел, не заборонених законом, з урахуванням досягнутих результатів за минулі роки, за результатами щорічних моніторингів стану її виконання;

не забезпечено подання звітної інформації від виконавців Програми про кінцеві результати її виконання;

не здійснено оцінку ефективності Програми відповідно до «Методики оцінки ефективності виконання Загальнодержавної цільової програми розвитку водного господарства та екологічного оздоровлення басейну річки Дніпро на період до 2021 року», затвердженої наказом Держводагентства від 19.11.2021 № 909.

Заступник Міністра економіки України
з питань цифрового розвитку, цифрових
трансформацій і цифровізації

Олексій СОБОЛЕВ